
Ημερομηνία

25 Ιανουαρίου 2017

Υπεύθυνη

Αλεξάνδρα Φιλιππάκη
Τηλ: 210 6874490
Email: alexandra.filippaki@gr.pwc.com

Περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#)
Follow/retweet: @PwC_Greece

Σελίδες

4

Ενώ η παγκοσμιοποίηση υποχωρεί, η παγκόσμια ανάπτυξη θα συνεχίσει

- Οι ΗΠΑ θα καταγράψουν τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των κρατών των G7
- Η απασχόληση στον πυρήνα της Ευρωζώνης θα δει ιστορικό υψηλό, ωστόσο θα δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στην περιφέρεια
- Η Ινδονησία θα γίνει η 16η χώρα παγκοσμίως με ΑΕΠ που ξεπερνά το 1 τρις. δολάρια
- Η αύξηση του πληθυσμού θα αναγκάσει τα κράτη του Κόλπου να προβούν σε δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις.

Η παγκοσμιοποίηση μπαίνει σε δεύτερο πλάνο: Για τρίτη συνεχόμενη χρονιά αναμένουμε ότι το παγκόσμιο εμπόριο θα αναπτυχθεί με χαμηλότερο ρυθμό από ότι το παγκόσμιο ΑΕΠ. Η επανεμφάνιση του οικονομικού εθνικισμού σε αρκετές χώρες, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, θα θέσει υπό αμφισβήτηση τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Η μεγαλύτερη διμερής εμπορική οδός παγκοσμίως (ΗΠΑ - Κίνα) αναμένεται να δεχθεί πιέσεις. Χωρίς τη Συμφωνία Συνεργασίας του Ειρηνικού (Trans-Pacific Partnership - TPP) και με τη Διατλαντική Συμφωνία και τη Διατλαντική Εταιρική Σχέση Εμπορίου και Επενδύσεων (Transatlantic Trade and Investment Partnership - TTIP) στον «αέρα», η τάση αυτή ενδέχεται να συνεχιστεί μακροπρόθεσμα.

Η νομισματική πολιτική των ΗΠΑ ομαλοποιείται: Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) συνεχίζει τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής με αύξηση επιτοκίων. Πράγματι, είναι πιθανό η Fed να την επισπεύσει ανάλογα με τον ρυθμό, την εμβέλεια και την υλοποίηση των δημοσιονομικών σχεδίων της νέας κυβέρνησης των ΗΠΑ. Στον αντίποδα, οι οικονομίες που βασίζουν τον δανεισμό τους στο δολάριο θα δεχθούν πιέσεις.

Οι πολιτικές εξελίξεις αυξάνουν την αβεβαιότητα και οδηγούν την οικονομία: Εντός του έτους αναμένονται τουλάχιστον πέντε εκλογικές αναμετρήσεις στην Ευρωζώνη. Στη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ολλανδία και ενδεχομένως στην Ιταλία και την Ελλάδα (που αντιπροσωπεύουν άνω του 70% του ΑΕΠ της Ευρωζώνης) αναμένεται να διεξαχθούν βουλευτικές εκλογές, γεγονός που θα οδηγήσει σε διατάραξη του φυσιολογικού πολιτικού κύκλου. Στην Ισπανία είναι πιθανό να διενεργηθεί δημοψήφισμα για το μέλλον της Καταλονίας.

Ο Barret Kupelian, οικονομολόγος της PwC, σημειώνει: «Στη διεθνή σκηνή, θα παρακολουθούμε στενά τις σχέσεις Ρωσίας-ΗΠΑ, οι οποίες μπορεί να έχουν ευρύτερες επιπτώσεις στην Ανατολική

Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και ενδεχομένως την Ανατολική Ασία, καθώς και τη συμφωνία με το Ιράν για τα πυρηνικά».

Η διεθνής ομάδα οικονομολόγων της PwC κατέληξε σε τέσσερις αναλυτικές προβλέψεις για το 2017.

1. Οι ΗΠΑ θα καταγράψουν τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των κρατών του G7

Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, η αμερικανική οικονομία θα αναπτυχθεί με ρυθμό 2% – τον υψηλότερο μεταξύ των G7– χάρη στη δυναμική δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και την αύξηση της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών. Θα αποτελέσει ευχάριστη έκπληξη εάν η νέα κυβέρνηση προχωρήσει σε μείωση της φορολογίας και προωθήσει σχέδια ενίσχυσης των δημόσιων δαπανών στον τομέα των υποδομών. Με βάση την ανάλυσή μας στο βασικό σενάριο, οι ΗΠΑ θα συνεισφέρουν κατά 70% περίπου στην ανάπτυξη των κρατών των G7, ενώ σε απόλυτους όρους θα συνεισφέρει κατά 50% στο ΑΕΠ των G7.

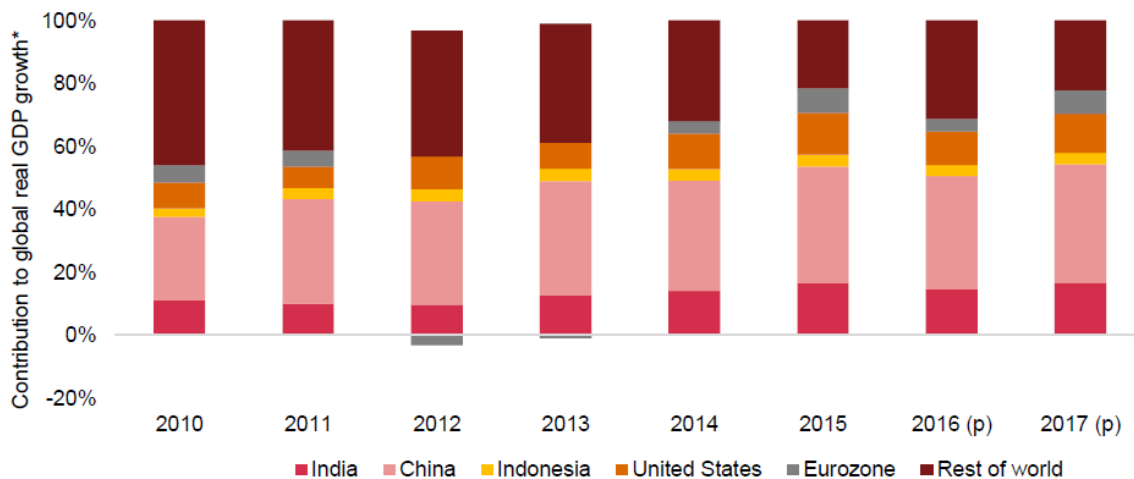
2. Η απασχόληση στον πυρήνα της Ευρωζώνης θα καταγράψει ιστορικό υψηλό ωστόσο θα δημιουργηθούν περισσότερες θέσεις εργασίας στην περιφέρεια

Εκτιμούμε ότι οι «περιφερειακές» οικονομίες θα καταγράψουν ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης από τις οικονομίες του «πυρήνα» για τέταρτη συνεχή χρονιά. Η Ιρλανδία αναμένεται να σημειώσει τον ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης στην περιφέρεια της Ευρωζώνης, ξεπερνώντας το 3% ετησίως. Στον πυρήνα θα ξεχωρίσουν η Γαλλία και η Ολλανδία με ρυθμούς ανάπτυξης άνω του 1,5%. Όσον αφορά στις θέσεις εργασίας, η απασχόληση στον πυρήνα αναμένεται να αγγίξει το ιστορικό υψηλό των 97 εκατομμυρίων. Στην περιφέρεια όμως θα δημιουργηθούν ακόμη περισσότερες θέσεις εργασίας - περίπου 100.000 περισσότερες από τον πυρήνα.

3. Η Ινδονησία θα γίνει η 16η χώρα του κόσμου με ΑΕΠ που ξεπερνά το 1 τρισ. δολάρια

Η Ασία θα παραμείνει η ταχύτερα αναπτυσσόμενη περιοχή του κόσμου, αλλά η Ινδία και η Ινδονησία θα κλέψουν την παράσταση από την Κίνα. Πιστεύουμε ότι φέτος η Ινδονησία θα γίνει το νέο μέλος της «ελίτ των τρισεκατομμυρίων δολαρίων». Παράλληλα, η ανάπτυξη στην Κίνα αναμένουμε να διατηρηθεί στα επίπεδα-ορόσημο του 6%. Η συνεισφορά της Ινδίας στην ανάπτυξη του παγκόσμιου ΑΕΠ ενδέχεται να ανέλθει στο 17% φέτος. Μπορεί η ανάπτυξη στην Κίνα να σημειώνει επιβράδυνση, αλλά αν κατορθώσει να διατηρήσει τα επίπεδα του 6,5% ετησίως, θα συνεισφέρει πρόσθετα στο παγκόσμιο ΑΕΠ μια οικονομία του μεγέθους της Τουρκίας. Πιστεύουμε ότι η Βραζιλία και η Ρωσία θα επανέλθουν σε τροχιά ανάπτυξης με ετήσιους ρυθμούς 0,5% και 1% αντιστοίχως, καθώς θα ευνοηθούν από την άνοδο –παρότι περιορισμένη– στις τιμές του πετρελαίου και των commodities.

Fig 1: China and India will continue to drive global economic growth in 2017, while the Eurozone will see its contribution to global growth to grow relative to last year

Sources: PwC analysis, IMF

* measured in constant 2015 US\$ based on purchasing power parity (PPP). Global refers to the sum of 186 economies

4. Η αύξηση του πληθυσμού θα αναγκάσει τα κράτη του Κόλπου να προβούν σε δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις

Το 2017, το εργατικό δυναμικό της Σαουδικής Αραβίας αναμένεται να αυξηθεί κατά «δύο Ισλανδίες». Και τα υπόλοιπα κράτη του Κόλπου αναμένεται να καταγράψουν ισχυρούς ρυθμούς αύξησης του εργατικού δυναμικού τους, της τάξης του 2%. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν τα κράτη του Κόλπου είναι να δημιουργήσουν θέσεις απασχόλησης παράλληλα με τις δημοσιονομικές μεταρρυθμίσεις. Η πτώση στην τιμή του πετρελαίου τα τελευταία χρόνια έχει επιφέρει επιδείνωση των δημοσιονομικών μεγεθών, αφού από δημοσιονομικό πλεόνασμα που είχαν καταγράψει το 2013, στο τέλος του τρέχοντος έτους αναμένεται να έχουν συσσωρεύσει καθαρό δημόσιο χρέος ίσο με το 10% του ΑΕΠ. Η διαφοροποίηση της οικονομίας με έμφαση στον ιδιωτικό κλάδο θα αμβλύνει τις πιέσεις στα δημοσιονομικά και θα οδηγήσει στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Για πολλές οικονομίες, το 2017 θα είναι ένα έτος αβεβαιότητας. Παρότι δεν είναι πολλοί, υπάρχουν μακροοικονομικοί κίνδυνοι που θα πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη από τις επιχειρήσεις για τους επόμενους 12 μήνες.

Ο επαναπατρισμός δολαρίων προκαλεί τριγμούς: Η σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής στις ΗΠΑ θα ενθαρρύνει τον σταδιακό επαναπατρισμό των δολαρίων. Η Μαλαισία, η Τουρκία και η Χιλή είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένες στον συγκεκριμένο κίνδυνο, καθώς το χρέος τους σε ξένο νόμισμα ανέρχεται στο 71%, 64% και 55% του ΑΕΠ τους, αντίστοιχα. Οι τράπεζες με έκθεση σε αυτές τις οικονομίες ενδέχεται να δεχθούν πιέσεις εάν δεν διαθέτουν την απαιτούμενη κεφαλαιακή επάρκεια. Στον αντίποδα, για τις οικονομίες που εξαρτώνται από τα commodities όπως η Βραζιλία και η Ρωσία, η προοπτική ανόδου στην τιμή του πετρελαίου (και άλλων commodities), σε συνδυασμό με το καθεστώς ευέλικτων συναλλαγματικών ισοτιμιών, θα μετριάσει τις επιπτώσεις από την επιστροφή κεφαλαίων προς τις ΗΠΑ.

Fig 2: A stronger dollar could pose a risk to many emerging markets, including Malaysia and Turkey

Countries	Vulnerability	Foreign currency external debt (% of GDP)	Nov 15 – Nov 16 currency movement (%)	Current account balance (% of GDP)
Turkey	High	55%	-12.6%	-4.5%
Malaysia	High	71%	-0.1%	3.0%
Colombia	Medium	38%	-3.6%	-6.4%
Peru	Medium	34%	-2.0%	-4.4%
Argentina	Medium	28%	-37.4%	-2.5%
Mexico	Medium	28%	-17.0%	-2.9%
Chile	Medium	64%	5.8%	-2.0%
South Africa	Medium	21%	1.4%	-4.3%
Philippines	Medium	26%	-4.3%	2.9%
Brazil	Medium	39%	13.7%	-3.3%
Indonesia	Medium	38%	2.9%	-2.1%
India	Medium	17%	-2.2%	-1.1%
China	Medium	12%	-6.9%	3.0%
Russia	Low	32%	1.0%	5.2%
Thailand	Low	26%	1.4%	7.8%

Sources: PwC analysis, World Bank, IMF, Datastream

Η Κίνα θα νιώσει τον αντίκτυπο από την αύξηση του ιδιωτικού χρέους: Το χρέος του μη χρηματοοικονομικού κλάδου στην Κίνα υπερβαίνει το 250% του ΑΕΠ. Εάν αυξηθεί το 2017 με τον ίδιο μέσο ρυθμό που αυξάνεται από το 2010, το συνολικό χρέος της Κίνας θα μεγαλώσει κατά τουλάχιστον 650 δισ. δολάρια. Λόγω του σχετικά κλειστού ισοζυγίου κεφαλαίων της, η βαθμολογία της Κίνας με βάση τον κίνδυνο όπως φαίνεται στον πιο πάνω πίνακα είναι μέτρια, περιορίζοντας την έκθεσή της σε συναλλαγματικές κινήσεις. Η συσσώρευση ιδιωτικού χρέους μη χρηματοοικονομικού κλάδου όμως στην Κίνα παρουσιάζει επιτάχυνση από το 2008 προσεγγίζοντας τα υψηλά επίπεδα του λόγου «χρέος προς ΑΕΠ» που εμφανίζουν τα κράτη της Ευρωζώνης που βρίσκονται σε κρίση. Πέρυσι, το άνοιγμα του λόγου «πιστώσεις προς ΑΕΠ» της Κίνας (η διαφορά ανάμεσα στον λόγο «πιστώσεις προς ΑΕΠ» και τις μακροπρόθεσμες τάσεις που υποδεικνύουν μη βιώσιμη συσσώρευση) ξεπέρασε τα επίπεδα πάνω από τα οποία υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις για εμφάνιση κρίσης εντός της επόμενης τριετίας. Ο κίνδυνος αυτός θα ενταθεί σε περίπτωση δραματικής πτώσης στις τιμές των ακινήτων και θα υπονομεύσει τα θεμέλια του χρέους.

Σημειώσεις:

Πώς πήγαν οι προβλέψεις μας για το 2016;

Παρατηρήσεις για τις προβλέψεις του 2016

Κάνοντας μια ανασκόπηση του 2016 διαπιστώνουμε ότι πολλές από τις προβλέψεις μας επαληθεύτηκαν. Οι τιμές των commodities παρέμειναν σε χαμηλά επίπεδα, τα επιτόκια των ΗΠΑ αυξήθηκαν και οι γεωπολιτικές εξελίξεις ήρθαν στο επίκεντρο. Ειδικότερα, προβλέψαμε με επιτυχία ότι:

- Οι περιφερειακές οικονομίες της Ευρωζώνης θα ξεπερνούσαν τον ρυθμό ανάπτυξης των χωρών του πυρήνα, καταγράφοντας ανάπτυξη 2% έναντι 1,5%. Το 2016, η περιφέρεια της Ευρωζώνης εκτιμάται ότι αναπτύχθηκε με ρυθμούς 2,2% έναντι 1,4% στον πυρήνα,
- Ο συνολικός αριθμός των ανέργων στην Ευρωζώνη θα υποχωρούσε κάτω από τα 17 εκατομμύρια –τα χαμηλότερα ετήσια επίπεδα από το 2011. Τα προκαταρκτικά στοιχεία υποδεικνύουν υποχώρηση των ανέργων στα 16 εκατομμύρια, και
- Η Ινδία θα κατέγραφε τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης μεταξύ των κρατών του Ε7, της τάξης του 7,5%, ενώ η ανάπτυξη στην Κίνα θα επιβραδυνόταν στο 6,5%, σε ετήσια βάση. Πέρυσι, η Ινδία εκτιμάται ότι αναπτύχθηκε με ρυθμούς 7,6% έναντι 6,6% που ήταν η ανάπτυξη στην Κίνα,

Προβλέψαμε, επίσης, τη δυναμική δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στις ΗΠΑ με μέσο μηνιαίο ρυθμό 200.000 θέσεις. Οι προκαταρκτικές εκτιμήσεις υποδεικνύουν μηνιαία αύξηση των θέσεων εργασίας κατά 180.000 κατά μέσο όρο το 2016. Υπερεκτιμήσαμε, ωστόσο, τον ρυθμό ανάπτυξης στις ΗΠΑ, προβλέποντας ότι θα ανέλθει στο 3%. Αντ' αυτού, ο ρυθμός ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας το 2016 εκτιμάται ότι θα κυμαίνεται στα απογοητευτικά επίπεδα του 1,5%.

Σχετικά με την PwC

Στην PwC, στόχος μας είναι η δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στην κοινωνία και η επίλυση σημαντικών προβλημάτων. Είμαστε ένα δίκτυο εταιρειών σε 157 χώρες με περισσότερα από 223.000 στελέχη που δεσμεύονται να παραδίδουν ποιοτικό έργο στις ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες που αναλαμβάνουν. Πείτε μας τι έχει αξία για σας και μάθετε ακόμα περισσότερα στην ιστοσελίδα μας www.pwc.gr.

Η επωνυμία PwC αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών και/ή σε μία ή περισσότερες από τις εταιρείες μέλη, κάθε μία από τις οποίες αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.

©2017 PwC. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος